

DZĪVOJOT SVĒTU DZĪVI (1. TES. 4:1-12)

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Tes. 4:1-12; Mat. 25:34-46; 1. Moz. 39:9; Jāņa 13:34, 35.

ATMIŅAS PANTS:

„Jo Dievs mūs nav aicinājis nešķīstībai, bet svēttapšanai.” (1. Tes. 4:7).

GALVENĀ DOMA:

Lai gan seksualitāte ir dāvana no Dieva, tāpat kā visas citas dāvanas, tā var tikt izmantota ļaunprātīgi.

Pirmās trīs nodaļas Pirmajā vēstulē tesalonīķiešiem galvenokārt pievēršas pagātnei. Ceturtajā un piektajā nodaļā Pāvils tomēr pievēršas nākotnei. Bija lietas, kas trūka tesalonīķiešu ticībā (1. Tes. 3:10), un viņš grib palīdzēt viņiem atbrīvoties no šiem trūkumiem. Vēstule varētu būt procesa sākums, bet vairāk varēs izdarīt tikai tad, kad Pāvils un tesalonīķieši atkal satiksies.

Sākot ar 1. Tes. 4:1 Pāvils izmanto draudzību, ko viņš ir nostiprinājis pirmajās trīs nodaļās, lai piedāvātu praktisku padomu tesalonīķiešiem ikdienas dzīvē. Galvenās viņa bažas (bet ne vienīgās) šīs nedēļas pantos ir saistītas ar nepiedienīgu seksuālo uzvedību. Lai gan mums nav pateikts, kas tieši izsauca viņa aizrādījumu, Pāvils runā ļoti skaidri par vajadzību izvairīties no seksuālas netiklības. Šeit viņš savā valodā ir ļoti stingrs, sakot, ka tie, kas atmet viņa norādījumu, patiesībā atmet nevis viņu, bet Kungu. Taču viss, kas ir jādara, lai saprastu, kāpēc Kungs tik stingri runā ar Pāvila starpniecību par šo tēmu, ir jāpaskatās uz ciešanām, ko nepiedienīga seksuālā uzvedība ir izdarījusi tik daudzu cilvēku dzīvēs.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 18. augustā.

VĒL PILNĪGĀKI (1. TES. 4:1, 2)

Izlasi 1. Tes. 3:11-13 un 4:1-18. Kā 4. nodaļas saturs paplašina atsevišķas 1. Tes. 3:11-13 daļas? Kāda saistība ir starp Pāvila lūgšanu un viņa inspirētajiem vārdiem tesalonīķiešiem? _____

Pāvila lūgšana 1. Tes. 3:11-13 satur daudz atslēgvārdu, kas nosaka 1. Tes. 4:1-18 saturu. Lūgšana ir par kļūšanu „vēl pilnīgākiem” „svētumā” un savstarpējā „mīlestībā” Jēzus otrās nākšanas gaismā. Visas šīs tēmas norāda uz noteiktiem pantiem 4. nodaļā.

Mūsu šīs dienas pantā (1. Tes. 4:1, 2) Pāvils pārņem „pilnības” valodu no 1. Tes. 3:12, lai gan lielākā daļa mūsdienu tulkojumu šo saistību neatklāj. Moderno tulkojumu mērķis ir padarīt visu saprotamāku mūsdienu valodā, bet tas netišām var apslēpt saistības, kas skaidri parādās oriģinālā. Karaļa Džeimsa versijā paralēle starp 1. Tes. 3:12 un 1. Tes. 4:1 ir skaidri redzama. Pāvils abās vietās aicina tesalonīķiešus kļūt „vēl pilnīgākiem” mīlestībā citam pret citu un pret ikvienu.

Pāvils ir iesācis darbu pie viņu kristīgā ietvara, kad vēl bija kopā ar viņiem, bet tagad viņš ir Svētā Gara iespaidots aizpildīt caurumus (1. Tes. 3:10) un apskaidrot viņu saprašanu. Rezultāts būs lielāka pilnība tajā, ko viņi jau cenšas darīt, tas ir – dzīvot sava aicinājuma cienīgu dzīvi.

Pāvils iesāk 4. nodaļu ar „beidzot”. Ceturtajā un piektajā nodaļā viņš balstās uz iepriekšējām nodaļām, kur viņa draudzība ar viņiem ir pamats praktiskam padomam, ko viņš tagad sniedz. Viņi ir labi iesākuši. Tagad viņš grib, lai viņi turpina augt patiesībā, ko ir iemācījušies no viņa.

Jēzus pieminēšana divas reizes (1. Tes. 4:1, 15) ceturtajā nodaļā ir īpaši interesanta. Tas norāda, ka Pāvils nodod paša Jēzus vārdus (kas tika saglabāti četros evaņģēlijos). Pāvils piedāvāja kaut ko vairāk par vienkārši labu padomu. Jēzus pats bija noteicis uzvedību, ko Pāvils tagad iedrošināja pieņemt. Pāvils kā Kristus kalps dalījās patiesībā, ko viņš bija iemācījis no Kristus.

Izlasi vēlreiz 1. Tes. 4:1. Ko nozīmē „dzīvot, lai Dievam patiktu”? Vai universa Radītājam patiešām rūp, kā mēs rīkojamies? Kā mūsu rīcība var „patikt Dievam”? No kā ir atkarīga tava atbilde? _____

DIEVA GRIBA: SVĒTUMS (1. TES. 4:3)

1. Tes. 4:3-8 veido vienu veselu domu. Dieva griba katram Tesalonikas ticīgajam ir „svētums” jeb „svēttapšana” (1. Tes. 4:3, 4, 7). Ko Pāvils šeit domā ar svētumu, ir paskaidrots divos sekojošajos pantos. No ikviena ticīgā sagaida atturēšanos no seksuālas netiklības un savas miesas kontroli (1. Tes. 4:3, 4). Pāvils noslēdz domu ar trim motivācijām svētai dzīvei (1. Tes. 4:6-8): (1) Dievs ir atriebējs visās šajās lietās, (2) Viņš aicina mūs svētumam un (3) Viņš dod mums Garu, lai palīdzētu mums. Šajā un nākamajās divās nedēļās mēs aplūkosim šos pantus sīkāk.

Izlasī 1. Tes. 4:3, 7. Kā šie divi panti ir saistīti? Kāda ir abu galvenā vēsts un kā šī vēsts nodē mūsdienās? _____

3. pants balstās uz 1. pantu, kur Pāvils atgādina tesalonīķiešiem, kā viņiem ir „jādzīvo” jeb, citos tulkojumos, „jāstaigā” – tas ir ebreju valodas jēdziens, kas apraksta ikdienas morāli un ētisko uzvedību. 3. pantā viņš izmanto citu ebreju konceptu, lai aprakstītu garīgo dzīvi un augšanu: „svētumu” un „svēttapšanu”.

Parasti svētuma definīcija ir „nošķirts svētai lietošanai”. Bet Pāvils savā vēstulē piešķir šim terminam specifiskāku nozīmi. Svētums ir stāvoklis, kādā tesalonīķieši būs tad, kad nāks Jēzus (1. Tes. 3:13). Bet 4. nodaļā Pāvils izvēlas tādu izpratnes izklāsta formu, kas uzsver procesu, nevis iznākumu. Tas ir lietvārds, kas izsaka darbību: drīzāk „svēttapšana” nevis „svētošana”. Dieva griba ir, lai mēs iesaistāmieš šajā procesā (1. Tes. 4:3).

Skaidrs, ka Pāvils neatbalsta evaņģēliju bez jebkādiem likumiem. Tiem, kas ir Kristū, ir noteiktas prasības uzvedībā. Septītajā pantā antonīms svētumam ir „nešķīstība” vai „netīrība”. Pāvils turpina paskaidrot 3. pantā izteikto: „Atturieties no netiklības.” (1. Tes. 4:3) Vārds „netiklība” grieķu valodā ir „porneia”, kas mūsdienās ietver visu, sākot ar pornogrāfiju līdz pat prostitūcijai un jebkurai seksuālai aktivitātei ārpus laulības.

Lai gan glābšana ir Dieva žēlastībā caur ticību, kristieša dzīvē ir jānotiek izaugsmei, pastāvīgi cenšoties pēc pilnības, kas mums ir apsolīta Kristū.

Seksuālītātes dāvana ir spēcīgs pierādījums Dieva mīlestībai pret mums. Tomēr šī dāvana tiek ļaunprātīgi izmantota un daudziem tā ir kļuvusi par lāstu, par iemeslu lielām ciešanām un bēdām. Kādu izvēli mēs varam izdarīt, kas pasargātu mūs no iespējamiem kaitējumiem, ko var atnest šīs dāvanas ļaunprātīga izmantošana? _____

NE TĀ KĀ PAGĀNI (1. TES. 4:4, 5)

Izlasi 1. Tes. 4:4, 5. Kādu vēsti tu atrodi šajos pantos? Ko tie saka tev personīgi? __

Lai gan ētikas filozofi, par kuriem runāts 3. tēmā, nosodīja dažādas seksuālas galējības, pagānu sabiedrībai kā tādai Pāvila dienās nebija gandrīz nekādu seksuālu ierobežojumu. Saskaņā ar labi pazīstamo pagānu oratoru Ciceronu: „Ja kāds domā, ka jauniešiem vajadzētu aizliegt mīlas dēkas pat ar kurtizānēm, viņš bez šaubām ir ļoti bargs. [...] Bet šāds uzskats ir ne vien pretējs šī laikmeta tiesībām, bet arī mūsu senču paražām un ieradumiem. Jo kad tā nav bijusi vispārpieņemta prakse? Kad tā ir nosodīta? Kad tā ir aizliegta?” (citēts Abraham Malherbe „The Letters to the Thessalonians” The Anchor Bible, vol. 32B (New York: Doubleday, 2000), 235., 236. lpp.

Mūsdienu pasaulē daudzi jebkādos seksuālus ierobežojumus uzskata par nepieņemamiem. Viņi domā, ka tādi panti kā 1. Tes. 4:4, 5 attiecas uz citiem laikiem un vietām. Bet antīkā pasaule nebija seksuāli ierobežotāka par mūsu pasauli. Pāvila vēsts plašākai sabiedrībai toreiz nebija pieņemamāka kā tagad.

Pāvila risinājums seksuālām galējībām ir tāds, ka katram vīrietim vajadzētu „piederēt savam traukam” (1. Tes. 4:4, angļu tulk.). Vārds, kas tulkots kā „piederēt” parasti grieķu valodā nozīmē „iegūt”. Frāzes „iegūt savu trauku” nozīme nav skaidra. Ja ar „trauku” Pāvils domā „sievieti” (tas bija parasts apzīmējums sievietei senajos laikos. Skat. 1. Pēt. 3:7), tad viņš saka, ka katram vīrietim vajadzētu doties cienījamā laulībā, lai izvairītos no gadījuma rakstura seksuālām attiecībām.

Bet lielākā daļa mūsdienu tulkojumu vārdu „trauks” attiecina uz katra cilvēka paša miesu. Šādā gadījumā frāzi „piederēt savam traukam” vajadzētu tulkot kā „kontrolēt savu miesu”.

Citos gadījumos Pāvils skaidri nostājas pretī sava laikmeta morālajai visatļautībai. Kristieši nevar uzvesties tā, kā to dara „pagāni”. Plašākas sabiedrības normām nav jābūt mūsu normām. Sekss ir svēts, nošķirts laulībai starp vīrieti un sievieti. Pāvils turpina, norādot 1. Tes. 4:6, ka seksam nekad nevar būt gadījuma raksturs. Ja tam nododas ārpus Dieva ieceltajām normām, tad tas nenovēršami ir postošs. Kurš gan nav redzējis savā vai citu cilvēku dzīvē, cik postoša var būt šī dāvana, ja tā tiek izmantota nepareizi?

SASKAŅĀ AR DIEVA NODOMU

(1. TES. 4:6-8)

Izlasi 1. Tes. 4:6-8. Ko Pāvils saka par netiklību? _____

Kāds vīrietis, kas ir bijis seksuāli aktīvs ārpus laulības, teica mācītājam: „Kā jauns cilvēks es biju iemācījies uzskatīt seksu un mīlestību kā vienu un to pašu. Tomēr kad es apprecējos, es atklāju, ka sekss pirms laulībām ne tikai iznīcina miesu (es biju saslimis ar venerisku slimību), bet arī prātu. Lai gan mēs tagad esam kristieši, man un manai sievai ir jācinās ar garīgu un emocionālu uzvedību, ko es esmu ienesis savā laulībā no pagātnes.”

Bībeles ierobežojumi nav tāpēc, ka Dievs gribētu aiztaupīt mums baudījumu. Drīzāk šie ierobežojumi pasargā mūs no fiziskiem un emocionāliem bojājumiem, kas rodas kā netiklības sekas. Mēs ierobežojam sevi seksuāli tāpēc, ka mums rūp, kādu ietekmi mūsu dzīve atstās uz citiem. Ikviens cilvēks ir dvēsele, par ko ir nomiris Kristus. To nedrīkst seksuāli ekspluatēt nekādā veidā. To darīt nozīmē grēkot ne tikai pret šo cilvēku, bet arī pret Dievu. (skat. 1. Moz. 39:9). Sekss nav tikai veids, kā mēs izturamies pret citiem, bet arī kā mēs izturamies pret Kristu cita cilvēka personā (skat. arī Mat. 25:34-46).

Visbeidzot, sekss ietekmē mūsu attiecības ar Dievu. Pagāni, kas nepazīna Dievu, dzīvoja kaislīgu kāribu dzīvi (1. Tes. 4:5). Dieva nepazīšana rada amorālu uzvedību. Tie, kas ignorē Bībeles mācību šajā jautājumā, atmet ne tikai to, bet arī Dieva aicinājumu un pašu Dievu (1. Tes. 4:8).

No otras puses, ja mēs sekojam Dieva nodomam, sekss kļūst par skaistu ilustrāciju pašuzpurīgajai mīlestībai, ko Dievs ir izlējis pār mums Kristū (skat. arī Jāņa 13:34, 35). Tā ir Dieva dāvana un, baudīta saskaņā ar Dieva gribu mūsu dzīvē, tā var spēcīgi atklāt, kāda veida mīlestība Dievam ir pret cilvēku un kāda veida tuvību Viņš vēlas ar Saviem ļaudīm.

Mums ir teikts 1. Tes. 4:7, lai mēs dzīvojam „svētu dzīvi”. Kā tu saproti, ko tas nozīmē? Vai šeit ir runa par kaut ko vairāk nekā tikai par seksuālu uzvedību? Ja jā, tad ko vēl tas varētu ietvert? _____

DARĪT SAVU DARBU (1. TES. 4:9-12)

Izlasi 1. Tes. 4:9-12 un 3:11-13. Kādus trešās nodaļas pantu aspektus Pāvils vēlreiz apstiprina šodienas pantos? _____

Grieķiem ir daudzi vārdi, kas apzīmē mīlestību. Divi no tiem ir atrodamī Jau-najā Derībā. „Eros” (nav atrodamī Jaunajā Derībā) ir grieķu vārds, no kā mēs esam ieguvuši vārdu „erotisks”. Tas attiecas uz mīlestības seksuālo pusi. „Agape” ir Jaunajā Derībā visbiežāk lietotais apzīmējums mīlestībai un tas attiecas uz sevi upurējošo mīlestības pusi. Tas bieži lietots saistībā ar Kristus mīlestību pret mums, kā tā atklājas pie krusta.

Vēl viens grieķu vārds mīlestībai ir „philos”. Tas ir uzmanības centrā mūsu šodie-nas pantos. Pāvils atgādina tesalonikiešiem to, ko viņi jau zina par „brāļu mīlestību”. Grieķu apzīmējums brāļu mīlestībai ir vārds, no kura savu nosaukumu ir ieguvusi pilsēta Filadelfija. Bet draudze ir paplašinājusi tā nozīmi, iekļaujot mīlestību pret ticības biedriem, pret izvēlēto kristīgo ģimeni. Šāda veida ģimenes mīlestību māca Dievs, un vienmēr, kad tā tiek piedzīvota, tas ir Dieva brīnums.

Izlasi 1. Tes. 4:11, 12. Apraksti saviem vārdiem Pāvila norādījumu tesalonikiešiem attiecībā uz darbu un strādāšanu pilsētas dzīves kontekstā. _____

Šķiet, ka Tesalonikas draudzē bija krietns skaits slinku individu. Entuziasms saistībā ar Jēzus otro nākšanu ir novedis dažus locekļus pie darba pārtraukšanas, un viņi ir kļuvuši atkarīgi no saviem pagānu kaimiņiem. Bet būt gatavam vienmēr liecināt nenozīmē būt liekēdim vai slinkam darbā vai mājās. Daudziem nekristiešiem vistuvākā iepazīšanās ar draudzi ir tas iespaids, ko viņi gūst, vērojot sev pazīstamu kristiešu uzvedību ikdienā.

Pāvila risinājums tesalonikiešu problēmai bija iedrošināt viņus tiekties nevis pēc goda, ko dod vara vai ietekme, bet pēc gada, ko dod „klusā” dzīve (4:11), kas ietver sava darba darīšanu un strādāšanu ar savām rokām. Senajā pasaulē roku darbs bija galvenais sevis uzturēšanas veids. Mūsdienų pasaulē Pāvils droši vien teiktu: „Uzturiet sevi un savu ģimeni, un iekrājiet nedaudz, lai palīdzētu tiem, kam ir pamatotas vajadzības.”

Kā mēs varētu ieviest šajos pantos izteiktos Pāvila vārdus savā dzīvē? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Mīlestība ir šķīsts un svēts princips, bet iekāres pilnas kaislības neatzīst ierobežojumus, tās nevada un nekontrolē saprāts. Tās ir aklas, lai redzētu sekas, tās nespriež, sākot ar cēloņiem līdz sekām.” Elena Vaita „Prāts, raksturs, personība”, 1. sēj., 222. lpp.

„Mīlestība ir svēta un šķīsta. Bet dabiskās sirds kaislības visā visumā ir pavisam kas cits. Ja šķīsta mīlestība ņem līdzī Dievu visos savos plānos un ir pilnīgā saskaņā ar Dieva Garu, tad kaislības savukārt ir stūrgalvīgas, pārsteidzīgas, nesaprātīgas, saceļas pret visiem ierobežojumiem un padara savu izvēles objektu par elku. Tas, kam būs patiesa mīlestība, visā savā uzvedībā atklās Dieva žēlastību.” Elena Vaita „The Advent Review and Sabbath Herald” 1888. gada 25. septembris.

„Kas nevēlas krist par laupījumu sātana viltībām, tam rūpīgi jāsargā visas pieejas dvēselei, jāizvairās lasīt, skatīties vai klausīties kaut ko tādu, kas var ierosināt netīras domas. Prātam nedrīkst atļaut uz labu laimi kavēties pie jebkura temata, uz ko var ierosināt dvēseļu ienaidnieks. Sirds ir uzticīgi jāsargā, jo citādi ārējie ļaunumi pamodinās iekšējos, un dvēsele noklidīs tumsā.” Elena Vaita „Apustuļu darbi”, 518. lpp.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. „Apustuļu darbos” 518. lpp. (skat. citātu) Elena Vaita runā par dvēseles pieeju sargāšanu. Kādos praktiskos veidos ticīgie to var darīt? Kāds sakars šim principam ir ar to, kādas izklaides un kādu izglītību mēs izvēlamies?

2. Pirmajā vēstulē tesalonīkiešiem Pāvils bieži izmanto frāzi „vēl pilnīgāk”, lai aprakstītu izaugsmi raksturā un kristīgajā uzvedībā. Ko draudzes varētu darīt, lai veicinātu šo „vēl pilnīgāk”?

3. Ja kāds jaunietis tev lūgtu minēt vismaz trīs praktiskus iemeslus, kāpēc viņam vai viņai vajadzētu ar seksu pagaidīt līdz laulībām, ko tu viņam vai viņai teiktu un kāpēc?

KOPSAVILKUMS:

Pirmajos divpadsmit ceturtās nodaļas pantos Pāvils ķeras pie pāris vissarežģītākajām problēmām, kādas ir lielākajā daļā draudžu, īpaši pilsētās. Seksualitāte ir ļoti personīgs jautājums. Tomēr draudzei pastāv briesmīgs risks, ja tā nestājas pretī netiklībai. Tikpat svarīgi ir, kāda ir draudze, ko pasaule redz kaimiņos un darba vietā. Pāvila vadlīnijas šajos jautājumos mūsdienās ir tikpat svarīgas kā toreiz.